

Universitatea Babeş–Bolyai, Cluj–Napoca
Facultatea de Istorie si Filozofie
Anul universitar 2008-2009
Semestrul I

I. Informatii generale despre curs, seminar, lucrare practica sau laborator

Titlul disciplinei: Istorie universala veche II.
Codul: HIR1101
Numărul de credite: 7
Locul de desfasurare: Amfiteatrul Facultatii de Chimie.
Programarea în orar a activitatilor: luni, orele 8-11.

II. Informatii despre titularul de curs, seminar, lucrare practica sau laborator

Nume, titlul stiintific: Ioan Piso, Prof. dr.
Informatii de contact (adresa e-mail, eventual nr. de telefon):
piso_ioan@yahoo.com.
Ore de audienta: marti si miercuri, orele 10-12.

III. Descrierea disciplinei:

[Obiectivele cursului/disciplinei, continutul acestuia, competentele dobândite prin absolvirea disciplinei, metodele utilizate în cazul predării, al seminarului sau al lucrărilor practice – **10-20 de rânduri**].

Partea a doua a cursului de istorie universala veche cuprinde istoria elenismului si istoria Romei. Principalele teme sunt ; Cuceririle lui Alexandru Macedon ; sistemul statelor elenistice ; civilizatia si cultura elenistica ; preistoria si populatiile Italiei ; Roma în perioada regalitatii ; lupta celor doua ordine ; institutiile politice ale republicii romane ; cucerirea de catre Roma a Italiei si a bazinului mediteranean ; criza republicii romane ; principatul lui Augustus ; structurile economice si sociale ale Principatului în secolele I-II ; dinastia iulio-claudiana ; dinastia flaviana ; dinastia Antoninilor ; criza Principatului ; regimul tetrarhiei si dominatul ; cauzele caderii Imperiului Roman de Apus.

Scopul cursului este de a informa asupra unei perioade esentiale pentru crearea valorilor europene de astazi. Istoria elenistica si istoria Romei reprezinta si punctul de plecare pentru înțelegerea celorlalte epoci istorice. Acest curs îi deprinde pe studenti cu notiunile esentiale de drept public. El ajuta la înțelegerea mentalitatilor antice si a marilor valori a culturii antice. În cursul predării se pot pune întrebări, iar discutiile sunt libere. Succesul la examene este legat nu numai de însusirea cursului, ci în primul rând de parcurgerea bibliografiei si de activitatea la seminarii.

IV. Bibliografia obligatorie:

[Datele complete de identificare a lucrarilor fundamentale utilizate în cadrul disciplinei, precizarea locului unde acestea se pot accesa (inclusiv resursele accesibile prin Internet) – **max. 10 titluri**].

Enciclopedia civilizatiei grecesti, Bucuresti 1970.

Enciclopedia civilizatiei romane, Bucuresti 1982.

P. Chamoux, Civilizatia elenistica, Bucuresti 1985.

R. Ginouvés, Arta greaca, Bucuresti 1992.

R. Bloch, Etruscii, Bucuresti 1966.

Th. Mommsen, Istoria romana, Bucuresti 1987.

P. Grimal, Civilizatia romana, Bucuresti 1973.

R. Bloch, J. Cousin, Roma si destinul ei, Bucuresti 1985.

J. Carcopino, Viata romana în Roma la apogeul imperiului, Bucuresti 1979.

L. Homo, Les institutions politiques romaines, Paris 1927

- Toate aceste lucrari se afla atât la Biblioteca Centrala Universitara, cât si la biblioteca de specialitate din str. C. Daicoviciu 2.

IV a. Bibliografia defalcata pe cursuri :

1. - Cuceririle lui Alexandru Macedon
 - o Criza polisului grec
 - o Cauzele cuceririi Imperiului Persan
 - o Etapele expeditiei lui Alexandru Macedon
 - o Opera lui Alexandru Macedon.
 - o Bibl. : Arrian, Anabasis ; Plutarh, Vieti paralele. Alexandru Macedon ; Al. Suceveanu, Alexandru cel Mare, Bucuresti 1993, p. 66-108.
2. - Societatea elenistica
 - Elenismul
 - Structuri economice, sociale si politice
 - Istoria politica a elenismului
 - Cultura elenistica
 - Bibl. : Fr. Chamoux, Civilizatia elenistica, Bucuresti 1985, p. 316-367;
 - Enciclopedia civilizatiei grecesti, Bucuresti 1970 (s. v.).
3. - Preistoria Italiei.
 - Geografia istorica a Italiei
 - Civilizatiile din neolitic si epoca bronzului
 - Criteriul lingvistic
 - Cele mai vechi populatii
 - Etruscii si alte populatii neindoeuropene
 - Bibl. : L. Bonfante, Civilizatia etruscilor, Bucuresti 1996, p. 184-208 ; R. Bloch, Etruscii, Bucuresti 1966, p. 129-167.
4. Începuturile Romei. Perioada regalitatii
 - Întemeierea Romei
 - Regalitatea. Institutiile politice ale Romei regale.

- Th. Mommsen, Istorie romana I, Bucuresti 1987, p. 40-62.
5. Primele secole ale republicii romane (I)
 - Impunerea hegemoniei Romei în Latium
 - Lupta celor doua ordine
 - L. Homo, Les institutions politiques romaines, Paris 1927, p. 137-179.
 6. Primele secole ale republicii romane (II)
 - Impunerea hegemoniei în Italia
 - Razboaiele punice
 - Bibl. : Th. Mommsen, Istorie romana I, Bucuresti 1987, p. 212-224, 337-384.
 7. Institutiile politice ale Romei republicane. Istoria Romei în secolul II. I. Cr.
 - Magistraturile
 - Comitiile
 - Senatul
 - Expansiunea romana în bazinul mediteranean în sec. II î. Cr.
 - Structurile economice si sociale ale Italiei în sec. II î. Cr.
 - Reformele fratilor Gracchi.
 - Bibl. : L. Homo, Les institutions politiques romaines, Paris 1927, p. 122-151.
 8. Luptele politice la Roma la sfârșitul sec. II si începutul sec. I î. Cr.
 - Criza anului 100 si razboiul aliatilor.Dictatura lui Sulla
 - De la abdicarea lui Sulla la primul triumvirat
 - Rascoalele sclavilor
 - Bibl. : Th. Mommsen, Istorie romana II, Bucuresti 1987, p. 107-148; L. Homo, Les institutions politiques romaines, Paris 1927, p. 180-204
 9. De la consulatul lui Caesar la al doilea triumvirat
 - Consulatul lui Caesar
 - Cucerirea Galliei
 - Razboaiele civile
 - Dictatura lui Caesar
 - Al doilea triumvirat si razboiul civil
 - Bibl. : Th. Mommsen, Istorie romana III, Bucuresti 1987, p. 164-203.
 10. Principatul lui Augustus
 - Teoria constitutională
 - Aspecte sociale
 - Cultul imperial
 - Politica externa
 - Chestiunea succesiunii
 - Bibl. : Res gestae Divi Augusti, Bucuresti, 1985, p. 23-31.
 11. Structurile economice si sociale din Imperiul Roman în sec. I-II p. Chr.
 - Economia
 - Structurile sociale
 - Armata si provinciile
 - Th. Mommsen, Istorie romana IV, Bucuresti, 1991, p.
 12. Evolutia politica a Principatului pâna la dinastia Antoninilor
 - Dinastia Iulio-Claudiana

Dinastia Flaviana
Dinastia Antoninilor
Bibl. : R. Bloch, J. Cousin, Roma si destinul ei, Bucuresti 1985, p. 6-26.

13. Criza Principatului

Structuri economice, sociale si politice
Dinastia Severilor
Anarhia militara

Bibl. : R. Bloch, J. Cousin, Roma si destinul ei, Bucuresti 1985, p. 30-65.

14. Regimul Dominatului si caderea Imperiului Roman de Apus

Regimul Tetrarhiei
Reformele lui Diocletian si Constantin
Esenta dominatului
Cauzele caderii Imperiului Roman de Apus
Principalele evenimente pâna în anul 476.

Bibl. : Enciclopedia civilizatiei romane, Bucuresti 1982.

V. Materiale folosite în cadrul procesului educational specific disciplinei:

[Dupa caz: calculator, instrumente de specialitate sau de laborator, echipament special, diverse materiale etc. – cu precizarea daca acestea sunt sau nu sunt asigurate de facultate – **optional**].

- Harti si atlase istorice, care se afla în biblioteca de specialitate din str. C. Daicoviciu 2.

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor si a verificarilor/examinarilor intermediare:

[Precizarea exacta a tematicilor abordate în cadrul firecarii întâlniri în parte, cu precizarea datei la care acestea sunt sunt planificate si mentionarea, la fiecare curs/seminar/lucrare/verificare intermediara în parte, a:

- conceptelor de baza sau a cuvintelor cheie,
- partea relevanta din bibliografia obligatorie, cu precizarea capitolului sau a paginilor aferente
- obligatiile studentilor pentru întâlnirea respectiva (lecturi, teme, lucrari)].

- Nu sunt prevazute pentru partea a doua a cursului de istorie universala veche, care dureaza numai o jumatate de semestru, verificari sau examinari intermediare. Întâlniri sunt posibile în cadrul orelor de consultatii sau la cererea studentilor.

VII. Modul de evaluare:

[Componentele de activitate a studentilor care vor fi evaluate (verificari pe parcurs, lucrari de semestru, proiecte de cercetare, participare activa etc.), ponderea acestor componente în nota finala, modalitatea de desfasurare a examenelor/verificarilor, criteriile de evaluare].

- Subiectele de examen vor fi alese nu numai din cursul propriu zis, ci si din temele de seminar si bibliografie, iar studentii vor fi obligati sa prezinte la examen trei harti istorice confectionate cu mâna lor, pentru însusirea geografiei istorice.

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situatiilor exceptionale:

[Prezenta la ore (dupa caz), conditii de prezentare la examen, modalitati de recuperare, notiunea de plagiat, consecintele plagiatului la lucrarile elaborate, consecintele cazurilor de fraudă la examen, rezolvarea contestatiilor].

- Prezenta la curs a circa 200 de studenti nu este obligatorie si nici nu poate fi verificata. Pentru examinare vor fi prevazute doua termene : unul pentru prima parte a cursului (tinata de dl. conf. dr. Alexandru Diaconescu), iar al doilea pentru partea a doua, tinuta de mine. Orice încercare de fraudă la examen are drept consecinta pierderea examenului. În cazul contestatiilor profesorul examinator va avea o discutie cu studentul contestatar. Daca acesta sustine în continuare contestatia, se va apela la seful de catedra, spre a numi un alt coleg care sa corecteze lucrarea din nou.

IX. Bibliografia optionala:

[Datele complete de identificare a lucrarilor aditionale recomandate în cadrul disciplinei, precizarea locului unde acestea se pot accesa (inclusiv resursele accesibile prin Internet)].

- Bibliografia optionala va fi data de studentilor de conducatorii de seminarii în colaborare cu seful disciplinei. Se va încuraja consultarea de bibliografiei în limbi straine de circulatie. Toata aceasta bibliografie va putea fi gasita în cele doua biblioteci mentionate mai sus.

Titus Livius, De la fundarea Romei, Bucuresti 1959.

Tacitus, Opere II. Istoriei, Bucuresti 1963.

Tacitus, Anale, Bucuresti 1995.

Suetonius, Vietile celor doisprezece Cezari, Bucuresti 1998.

Cicero, Opere alese I, Bucuresti 1973 (Catilinarele).

Cassius Dio, Istoria romana, Bucuresti 1973.

Polybios, istorii, Bucuresti 1966.